

De la *Înfundătură*

la *Intrare*

Locuri ale Bucureștiului cotidian

EDITURA UNIVERSITARĂ ION MINCU

Cuprins

De la *înfundătură* la *intrare*.
Locuri ale Bucureștiului cotidian 7

De la „înfundătură” la „intrare”:
legislație, teorie și practică, 1831-1939 16

Elemente pentru o tipologie 60

Strada Finlanda 79

Intrarea „Vasile Păun”, fostă Intrarea „Ursuleţului”,
bd. Mihail Kogălniceanu nr.8, București 89

Parcelarea Suter (1896-1912),
Aleea „Suter” din București, sector 4 106

Intrarea Armașului 118

Intrarea Vermont 128

Intrarea Dacilor 136

Intrarea Nicolae Iorga 141

Intrarea Costache Negri 145

Inventarierea fundăturilor din București.
Metodă și surse. 156

Lista fundăturilor din București și tabel sintetic de date 158

Intrarea Dacilor

Adriana Stroe

Intrarea analizată este așezată în apropierea unei zone de referință a orașului – Piața Romană – și adiacent unei artere importante – Bulevardul Dacia. În planurile Bucureștiului din a doua jumătate a sec. XIX și începutul sec. XX, parcelarea analizată nu apare ca teren liber ci este ocupată de construcții tipice pentru Bucureștiul premodern: case de mici dimensiuni, cu plan dreptunghiular, cu latura scurtă spre stradă, amplasate în parcele înguste și adânci.

Așa cum rezultă din materialele de arhivă analizate[1], proprietarul terenului pe care s-a dezvoltat parcelarea a fost pictorul modernist Henry Catargi, iar autorul planului parcelării, arhitectul Tomescu (?). Cererea de parcelare, depusă de proprietar probabil la începutul anului 1932, a fost aprobată de către Comisia Specială Tehnică la 2 iunie 1932 și de către Comisia Comunală la 11 iunie 1932. În decursul anului 1932 și în prima parte a anului 1933, parcelatorul a executat lucrările edilitare pe cheltuiala sa, așa cum era stipulat în avizul Comisiei Comunale; din documentația de arhivă identificată nu rezultă dacă până la sfârșitul anului 1933 era executat și iluminatul public. Conform unei însemnări de pe planul de parcelare a terenului, datat 1932, imobilul de pe parcela nr. 1 (azi Bd. Dacia nr. 38) era construit la data redactării planului. În februarie 1933, avocatul Laurențiu Oanea cerea Primăriei autorizația de construire pentru un imobil cu S+P+2 pe parcela nr. 5 (actualul nr. 36 de pe Bd. Dacia); arhitect urma să fie Emil Guneș. Parcela nr. 4 (astăzi, la nr. 2) a

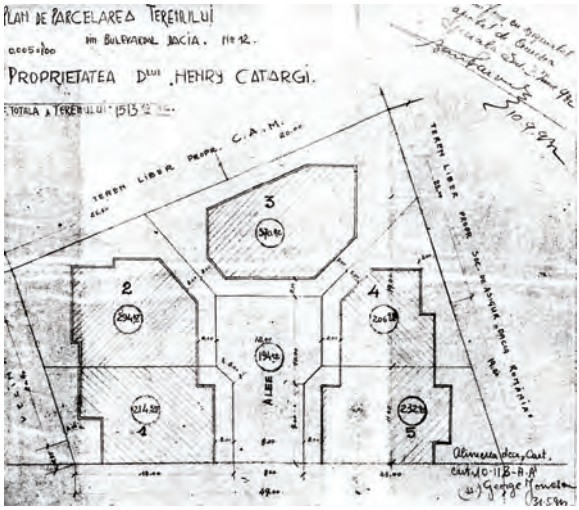

Fig.01: Planul parcelării Henry Catargi, Bulevardul Dacia nr. 12. [ANDMB, fond *PMB - Serviciul Tehnic*]

1 Arhiva Primăriei Municipiului București, fond Serviciul Tehnic, dosar „Parcelarea Henry Catargi".

Fig.02: Intrarea Dacilor. [fotografie de Aurelian Stroe]

fost ocupată în același an de un imobil cu S+P+2+M; proprietar era Rachela Singer, iar arhitect Mircea Câmpeanu. La 31 martie 1934, dentistul C. Năstăsescu cerea Primăriei autorizația de construire pentru un imobil S+P+2 pe parcela nr. 2 (astăzi, la nr. 6); planurile clădirii erau semnate de arhitectul Grigore Nicolau. Parcela nr. 3 (astăzi, la nr. 4), inițial proprietate a lui Henry Catargi, a fost vândută, în 1937 Franciscăi Glasberg, imobilul ridicat aici, cu S+P+3+M, fiind proiectat de arh. Robert Glasberg. Ca o noutate tehnică pentru acest din urmă imobil este cerută proiectarea, la subsol, a unui adăpost antiaerian.

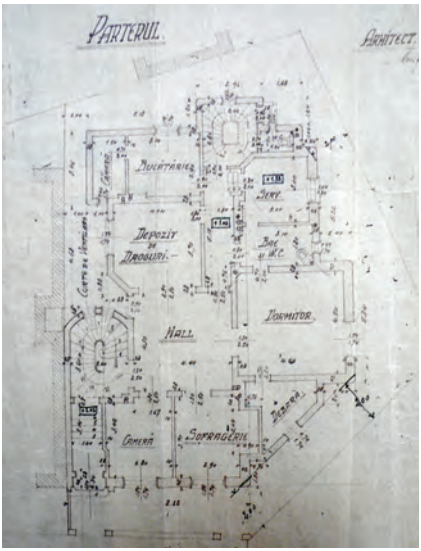

Fig.03: Planul parter al unui imobil din parcelarea Catargi (probabil nr. 4). [ANDMB, fond *PMB - Serviciul Tehnic*]

Terenul are forma generală de patrulater neregulat cu una dintre laturile lungi la Bd. Dacia și o suprafață totală de 1513 m². Cele cinci parcele care compun

Fig.04: Fațada principală a unui imobil din parcelarea Catargi. [ANDMB, fond *PMB - Serviciul Tehnic*]

Fig.05: Perspectivă a imobilului de pe parcela nr. 5 (Bd. Dacia nr. 36). [ANDMB, fond *PMB - Serviciul Tehnic*]

intrarea au forme neregulate și suprafețe între 200 și 300 m², cu excepția celei de la nr. 4 care are cca 500 m². Parcelele au acces de pe o alee perpendiculară pe Bd. Dacia, scurtă (cca 20 m), cu o lățime de cca 8 m, trotuare de cca 2 m și profil simplu; la extremitatea opusă bulevardului aleea se lărgește pentru a asigura suprafața de întoarcere. Imobilele, retrase față de stradă cu cca 2 m, pot fi încadrate la categoria „de înălțime mică". Cu excepția clădirii de la nr. 4, așezată izolat pe parcelă, celelalte imobile sunt cuplate. Imobilele din Bd. Dacia 36 și Intrarea Dacilor nr. 6 sunt locuințe pentru o singură familie;

Fig.06: Imobil din Intrarea Dacilor. [fotografie de Aurelian Stroe]

celelalte cuprind și apartamente de închiriat – câte un singur apartament pe nivel. Cu excepția imobilului de la nr. 2, care are apartamente cu doar două încăperi mai importante (sufragerie și dormitor), dar cu dimensiuni generoase și dependințe minimale (bucătărie, oficiu, baie), celelalte au în componență, pe lângă o dezvoltată zonă de zi, cel puțin două dormitoare și, în apropierea intrării principale, o zonă pentru exercitarea unei profesii liberale – cabinet/birou. Toate imobilele menționate au câte două noduri verticale de circulație: scara principală și o scară de serviciu, întotdeauna opusă scării principale. Ca expresie arhitecturală, imobilele aparțin stilului modernist, dar un modernism temperat, cu accente Art Deco, date de elementele de feronerie. Sunt caracteristice pentru imobilele din Intrarea Dacilor formele cubice, cu colțuri rotunjite, cu accente date de volumele decalate ale mansardelor și ale bovindourilor. Masivitatea volumelor este sublimată de transparența ferestrelor de colț, de golurile înalte care luminează scara principală (de remarcat eleganța soluției de iluminare a scării prin ferestre în unghi care accentuează intrarea și contrabalansează unghiul fațadei imobilului de la nr. 4). Liniile dominante ale fațadelor sunt date de

orizontalele ferestrelor, subliniate de profilaturile cornișelor și ale solbancurilor, de parapetele balcoanelor și teraselor. Intrările principale, accentuate cromatic, sunt protejate fie de copertine, fie de volumele verticale ale bovindourilor. Aspectul general este completat de variația, cromatică și de textură, a finisajelor: travertin pentru majoritatea soclurilor înalte, tencuiala cu terasit, piatra artificială colorată folosită la pilaștrii care încadrează o parte din golurile de acces în imobile, decorația de fier forjat (grilajele ușilor, mâinile curente ale balcoanelor). O notă aparte este dată de imobilul de la nr. 6, a cărui fațadă prezintă sporite influențe Art Deco în raport cu celelalte imobile din Intrarea Dacilor: frizele de denticuli supradimensionați care marcau cornișa, lezenele în registru colosal, subliniate cromatic, ale bovindoului, detaliile de feronerie ale ușii și ale gardului.

Imobilele din Intrarea analizată reprezintă momentul de „naturalizare" a arhitecturii moderniste, de acceptare a formulelor stilistice a acesteia de către o categorie largă de comanditari. Acest fenomen a fost posibil deoarece anii '30 ai sec. XX au reprezentat generalizarea, în România, a modernismului nu numai în arhitectură ci și în artele plastice, literatură, muzică (de remarcat că unul dintre promotorii arhitecturii moderniste, Marcel Iancu, a fost și un pictor și grafician remarcabil și unul din fondatorii mișcării dadaiste).

Fig.07: Intrarea Dacilor. [fotografie de Aurelian Stroe]

